

In memoriam

JOSIP LUČIĆ (1924-1994)

Dubrovačka znanost izgubila je svog najznačajnijeg povjesničara. Umro je Josip Lučić, čovjek koji je čitav svoj život uložio u istraživanje dubrovačke prošlosti, u objelodanivanje dubrovačkih arhivskih vrela, u afirmaciju grada Dubrovnika. Josip Lučić porijeklom je iz zaseoka Zagruđe u Župi Dubrovačkoj, a rodio se 1. srpnja 1924. godine u Poličniku kod Zadra. Završio je povijest na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je doktorirao 1964. s temom "Ekonomsko-društveni odnosi u dubrovačkoj Astoreji".

Iako je autor sinteze o povijesti Dubrovnika od 7. stoljeća do 1205. godine (Zagreb, 1973.), znanstveni doprinos Josipa Lučića najviše će se pamtili po arhivskim izvorima koje je objelodanio, zatim po studijama iz lokalne povijesti te po njegovim kartografskim poduhvatima. Ostat će zabilježen i njegov pronalazak najstarijeg hrvatski napisanog imena Zagreb u jednoj ispravi iz 1328. godine u dubrovačkom Povijesnom arhivu (O najstarijem hrvatskom nazivu Zagreba, *Anali*, XVII, Dubrovnik, 1979.).

Josip Lučić posebnu je pažnju posvetio istraživanju, ispisivanju i objavljivanju bogate građe Povijesnog arhiva u Dubrovniku. Taj naporan i nezahvalan, ali altruistički smjer djelovanja Lučić je zadržao sve do svoje smrti. Objavio je nekoliko serija izvora: najstariju zemljišnu knjigu u Hrvatskoj - pelješki zemljišnik iz 1336. godine (*Anali*, XVIII, Dubrovnik, 1980), zatim tri opsežna sveska "Spisa dubrovačke kancelarije" s dokumentima notara Tomazina de Savere i Aca de Titullo s kraja 13. stoljeća (Zagreb 1984, 1988) te notara Andrije Beneše s kraja 13. i početka 14. stoljeća (Zagreb 1993.). Trebao je sudjelovati i u objavljivanju konavoskog zemljišnika iz prve polovice 15. stoljeća, ali ga je smrt u tome spriječila. Insert iz tog nedovršenog

posla objavio je u svom posljednjem radu, knjizi "Konavoska prevlaka" (sa Stijepom Oba-dom) u kojoj je preveo dio zemljišnika koji se odnosi na najjužniji dio Hrvatske.

Josip Lučić posvetio je više svojih radova lokalnoj dubrovačkoj povijesti. Vjerovatno je prvi dubrovački povjesničar koji se sustavno počeo baviti temama unutrašnje organizacije Dubrovačke Republike i mikroskopskog snimanja pojedinih dubrovačkih sastavnica. Težište je pritom stavio na istraživanje pred-dubrovačkog razdoblja u regijama koje su kasnije došle u sklop dubrovačke države, zatim na organizaciju lokalne uprave, pučke zborove i toponimiju. Napisao je više rasprava o svim dubrovačkim regijama koje su kasnije objedinjene u knjizi "Iz prošlosti dubrovačkog kraja u doba Republike" (Biblioteka "d" časopisa Dubrovnik, Dubrovnik 1990). Za svoj dugogodišnji rad na istraživanju povijesti Dubrovnika Lučić je 1989. godine nagrađen Poveljom grada Dubrovnika.

Pored znanstvenog rada dr Josip Lučić predavao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (pomoćne povijesne znanosti) kao i na postdiplomskim studijima u Zagrebu, Zadru i Dubrovniku. Bio je pokretač i glavni urednik časopisa "Dubrovački horizonti" kao i "Radova" Zavoda za hrvatsku povijest pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Bio je inicijator i suradnik u brojnim izdavačkim, kartografskim, enciklopedijskim i inim poduhvatima.

Nema više Josipa Lučića. Dubrovačkog povjesničara o Dubrovniku. Mladim nasljednicima ostat će u sjećanju njegova dobronamjernost, spremnost na suradnju, polemiku, na kolegijalnu i očinsku pomoć. Nedostajat će im sigurnost u arhivskim istraživanjima koju su imali osjećajući njegovu blizinu. A Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku ostao je bez svog starog, dobrog i vjernog suradnika.

Nenad Vekarić